

SEMINÁŘ EKONOMICKÝCH MOZKŮ

5. ROČNÍK

2018/2019

ZADÁNÍ a ŘEŠENÍ

MUNI
ECON

Myslí ti to ekonomicky?
Nebo se to chceš naučit?

SEMINÁŘ EKONOMICKÝCH MOZKŮ

- korespondenční seminář pro středoškoláky
- 5 sérií nevšedních příkladů
- skvělé ceny
- přijetí bez přijímaček pro ty nejlepší

Začínáme 1. října 2018
... ale přidat se můžeš kdykoliv

ECON.MUNI.CZ/SEM



3. série

termín odevzdání: 10. 2. 2019

Návod na odevzdání: Řešení nám pošlete buď emailem (sem@econ.muni.cz) nebo se přihlaste do ISu dle instrukcí v registraci. Po levé straně naleznete záložku „Student“. V ní budete schopni najít záložku „studijní materiály“ a v ní složku „odevzdávací“. Po jejím otevření už uvidíte složku s číslem série a v ní složky s označením čísla příkladu. Vkládejte tedy každý příklad zvlášť do příslušné složky. **Důležité:** Prosím uvádějte u příkladu hlavičku – jméno, škola, třída, číslo série a číslo příkladu. **A zároveň soubor pojmenujte alespoň svým příjmením!**

Vzor řešení naleznete zde:

(https://is.muni.cz/do/econ/soubory/aktivity/sem/Vzor_reseni.pdf), tak jej prosím dodržujte.

Na úvod bychom rádi všem popřáli nejen mnoho úspěchů při řešení SEMu ale hlavně úspěchy v celém roce 2019. Ať se vám daří vše, po čem toužíte.

A jelikož ještě určitě dojdáte zbytky vánočního cukroví, dejme si poslední vánoční příklad.

Příklad 1

Na vánoční svátky Leoš s Kamilem společně plánovali výlet na vánoční trhy do pěti evropských měst – Krakova, Lvova, Brugg, Moskvy a Záhřebu. Předem si vyměnili ve směnárně hotovost k útratě, a to konkrétně dne 3. 12. 2018.

1. Jakými měnami se platí ve státech, které kamarádi navštívili?
2. Pokud potřebovali 1000 od každé z těchto měn, kolik Kč s sebou museli vzít do směnárny, pokud kurz směnárna stanovila tak, že vzala kurz ČNB a ten navýšila o 2 %?
3. Na směnárně byl nápis “0 % commission”. Co to znamená?

Leoš i Kamil nakonec onemocněli a na vánoční svátky nikam neodcestovali. Šli proto 3. 1. 2019 opět do směnárny a cizí měny směnili zpátky na Kč.

4. Kolik Kč díky směnám vydělali/prodělali?

1. **Krakow (Polsko) – Zlotý**
Lvov (Ukrajina) – Hřivna
Bruggy (Belgie) – Euro
Moskva (Rusko) – Rubl
Záhřeb (Chorvatsko) – Kuna

2.

| Měna | Kurz ČNB k 3. 12. 2018 | Kurz směnárny (ČNB +2%) | Kč za 1000 ks |
|--------|------------------------|-------------------------|---------------|
| Zlotý | 6,054 | 6,17508 | 6175,08 |
| Hřivna | 0,81105 | 0,827271 | 827,271 |
| Euro | 25,92 | 26,4384 | 26438,4 |
| Rubl | 0,34363 | 0,3505026 | 350,5026 |
| Kuna | 3,501 | 3,57102 | 3571,02 |

Celkem: $6175,08 + 827,271 + 26438,4 + 350,5026 + 3571,02 = 37362,2736$

Pozn. směnárna by pravděpodobně zaokrouhlovala, takže by bylo potřeba 37.362 Kč.

3. "0 % commission" znamená, že směnárna si za směnu neúčtuje poplatek, zisk směnárny je tak tvořen pouze rozdílem mezi kurzem prodeje a nákupu měny.

4.

| Měna | Kurz ČNB k 3. 1. 2019 | Kurz směnárny (ČNB -2%) | Kč za 1000 ks |
|--------|-----------------------|-------------------------|---------------|
| Zlotý | 5,976 | 5,85648 | 5856,48 |
| Hřivna | 0,81251 | 0,7962598 | 796,2598 |
| Euro | 25,68 | 25,1664 | 25166,4 |
| Rubl | 0,32798 | 0,3214204 | 321,4204 |
| Kuna | 3,455 | 3,3859 | 3385,9 |

Logičtější je řešení, že i při opačné transakci směnárna zaúčtuje 2 %, aby generovala zisk, uznávali jsme však i řešení, kde bylo počítáno s kurzem ČNB.

Celkem: $5856,48 + 796,2598 + 25166,4 + 321,4204 + 3385,9 = 35526,4602$

Pozn. směnárna by pravděpodobně zaokrouhlovala, takže by obdrželi zpět 35.526 Kč.

Rozdíl: $37362 - 35526 = 1836$

Prodělali by 1.836 Kč.

Doufáme, že nikdo z našich řešitelů ne onemocní a předvánoční období i samotné svátky jste strávili v pohodě s dobrou náladou.

Jak již víte z první série, Leoš vede úspěšný business – pomozte mu zpropagovat koncert, který chystá v dubnu.

Příklad 2

Využijte veškerou svoji kreativitu a sepište kanály, pomocí kterých byste tento koncert vzhledem k jeho cílové skupině propagovali + sestavte konkrétní propagační materiál – stačí jeden (např. rádio – sepište spot; plakát – sestavte grafickou podobu atd.)

Kreativitě se meze nekladou! 😊

Řešení je na každém zvlášť – hodnocení dle kreativity a způsobu zpracování.

Leoš ale není jen úspěšný businessman, ve svém volném čase se i rád vzdělává, možná proto, aby se pak mohl vyťahovat před svými kamarády a zkoušet je z jejich znalostí, ale možná si jen rád rozšiřuje svoje obzory.

Na své poslední dovolené v teplých krajích četl knihu o významných osobnostech ekonomie, se kterými následně seznámil i své blízké.

Příklad 3

Od 20. století se odborná ekonomická obec dělila na dva proudy. Mezi zastánce prvního proudu patří John Maynard Keynes a mezi zastánce druhého lze zařadit Friedricha Augusta von Hayeka.

1. O které proudy se jedná? Jaké jsou jejich základní myšlenky? V čem spočívají jejich základní rozdíly? Jak se podle těchto myšlenkových proudů má zachovat vláda během finanční krize?

Jedná se o Neorakouskou školu a o keynesiánství. Keynesiánství se snaží především bojovat s nezaměstnaností a jsou příznivci tržních zásahů státu. Neorakouská škola dává důraz především na mikroekonomii a rozhodování jednotlivců. Jsou proti zásahům do ekonomiky.

V případě krize:

Keynesiánství tvrdí, že stát by měl utrácením povzbudit ekonomiku.

Neorakouská škola tvrdí, že by stát měl nechat trh se uzdravit samostatně.

2. V průběhu 20. století došlo k aplikaci myšlenek Hayeka několika známými politiky. Uveďte příklady.
Ronald Reagan
Margaret Thatcher
Václav Klaus
3. Co to je fiskální multiplikátor? Funguje vždy?
Ukazatel, který ilustruje, jak zvýšení fiskální opatření ovlivní rovnovážnou úroveň důchodů. Existují 3 základní typy.
Pozor, nefunguje vždy!
4. Jaký je váš názor na tyto dvě školy ekonomie? Ke které se více přikláníte? Proč?

Když už se svými kamarády diskutovali nad přínosem a zajímavostí obou ekonomických proudů, přišel Kamil s návrhem, aby spočítali i něco konkrétního z minulého roku. A to největší, co může ČR nabídnout, je HDP.

Příklad 4

1. Definujte, co je to HDP, a vlastními slovy vysvětlete, co nám tento ukazatel říká a proč nás jeho hodnota zajímá
2. Vypočítejte hodnotu HDP ČR za rok 2018, je-li spotřeba domácností 2362105, vládní výdaje jsou ve výši 968682, investice 2549228, vývoz 4073240 a dovoz 3693815 (vše v milionech Kč).
3. Uveďte, do které ze složek HDP dle výdajové metody byste zařadili danou transakci:
 - a) Česká domácnost koupí nové auto Volkswagen vyrobeného v Německu.
 - b) Česká domácnost koupí nové auto Hyundai vyrobené v Nošovicích.
 - c) Ministerstvo dopravy vybaví svůj vozový park novými auty Seat vyrobenými v továrně ve Kvasinách.
 - d) Česká domácnost koupí od svého souseda ojeté auto Renault vyrobené ve Francii.
 - e) Česká domácnost koupí od českého autobazaru ojeté auto Audi vyrobené v Mexiku.
 - f) Slovenská domácnost koupí nové auto Škoda vyrobené v Mladé Boleslavi.
 - g) Česká firma koupí nové auto Citroen vyrobený v Kolíně.

1. HDP je finální celková peněžní hodnota všech statků a služeb vytvořených za dané období na určitém území.

HDP tedy ukazuje, jakou hodnotu mají všechny služby a statky, které byly v dané ekonomice nejčastěji za daný rok vyprodukovány. Protože produkce statků a služeb je to, co ekonomiku „živí“, je tato hodnota pro ekonomy důležitá. Od ní se pak může odvíjet i bohatství lidí v dané zemi, které má dále často vliv i na úroveň zdravotnictví či školství.

HDP se pak též počítá z toho důvodu, aby bylo zřejmé, jak roste ekonomika, jak výkonná za dané období byla. Kromě toho je možné pomocí HDP porovnávat velikost jednotlivých světových ekonomik.

2. $C + G + I + NX = C + G + I + EX - IM = 6\,259\,440$ mil. Kč

3.

- a. Česká domácnost koupí nové auto Volkswagen vyrobeného v Německu. = spotřeba, import (tedy se v HDP odečte a na výši HDP nebude mít vliv)
- b. Česká domácnost koupí nové auto Hyundai vyrobené v Nošovicích. = spotřeba
- c. Ministerstvo dopravy vybaví svůj vozový park novými auty Seat vyrobenými v továrně ve Kvasinách. = vládní výdaje
- d. Česká domácnost koupí od svého souseda ojeté auto Renault vyrobené ve Francii. = nic (nejedná se o nové zboží)
- e. Česká domácnost koupí od českého autobazaru ojeté auto Audi vyrobené v Mexiku. = nic (nejedná se o nové zboží; do HDP by se mohla dostat pouze „služba prodeje auta“, tj. rozdíl mezi cenou importu a prodejní cenou)

- f. Slovenská domácnost koupí nové auto Škoda vyrobené v Mladé Boleslavi. = export
- g. Česká firma koupí nové auto Citroen vyrobený v Kolíně. = investice

Příkladem se po počátečních nejasnostech ohledně toho, co vše a jak se do HDP počítá, docela rychle prokousali a jelikož je to začalo bavit, zkusili vyřešit i následující příklad, ovšem na čas a každý zvlášť, aby se mohli porovnat. Zkuste to i vy a do řešení nám připište, kolik času jste věnovali poslednímu příkladu a co vám dalo nejvíce zabrat.

Příklad 5

Mezi čtyři čtyřky ($4\ 4\ 4\ 4 = \dots$) doplňte matematické znaky tak, aby byl výsledek postupně 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10.

Třeba takto:

$$4+4-4-4 = 0$$

$$(4+4-4)/4 = 1$$

$$4*4/(4+4) = 2$$

$$(4+4+4)/4 = 3$$

$$4+4*(4-4) = 4$$

$$(4+4*4)/4 = 5$$

$$(4+4)/4+4 = 6$$

$$(4+4)-4/4 = 7$$

$$(4+4)+(4-4) = 8$$

$$(4+4)+4/4 = 9$$

$$(44-4)/4 = 10$$

Dále si prohlédněte následující zkratky a najděte, jaké obvyklé slovní spojení se za nimi skrývá.

Například: 26 = P-en a-y Dvacet šest je písmen abecedy (základní latinka).

Na rozjezd pár obecných slovních spojení:

64 = P-k na š-i **Políček na šachovnici**

3 = B-y na č-é v-e **Barvy na české vlajce**

11 = H-ů ve f-ém m-u **Hráčů ve fotbalovém mužstvu**

A nakonec pár spojení v rámci ekonomie:

31516 = P-á h-á m-a v k-ch **Průměrná hrubá mzda v korunách**

2,2 % = R-í m-a i-e **Roční míra inflace**

10 637 794 = P-t o-l v Č-é r-e **Počet obyvatel v České republice**

Přes 5 000 mld. Kč = H-ý d-í p-t **Hrubý domácí produkt**

1,9 % = N-t v l-u 2-8 **Nezaměstnanost v listopadu 2018**

2 409 128 = S-í d-y k 30.9.2018 **Starobní důchody k 30.9.2018**

Zároveň nám prosím napiš zpětnou vazbu na tuto třetí sérii letošního SEMu a seřaď příklady od pro tebe nejvíce zajímavého po nejméně zajímavý.

Nenechávej vše na poslední možný den. Připomínáme, že na odevzdání máš čas do 10. 2. 2019 včetně a že vyžadujeme odevzdávání přesně podle informací uvedených na webu (<http://www.econ.muni.cz/uchazeci-o-studium/proc-studovat-na-esf/projekty-pro-studenty-strednich-skol/seminar-ekonomickych-mozku/informace>).

Přejeme při řešení hodně štěstí a těšíme se na tvé odpovědi i účast v další sérii.

Tým SEM.